

ברוך הוא מכסה עליך בכנפיו.
פתח ואמר, (שם) המלאך הגאל
אתי מכל רע יברך וגו'. פסוק זה
אמר יעקב ברוח הקדש. אם
ברוח הקדש אמר אותו, סוד
חכמה יש בו. המלאך, קורא לו
מלאך, וקורא לו שמות אחרים.
מדוע נקרא כן מלאך? אלא
כשהוא שליח מלמעלה ומקבל
זהר מתוך אספקלריה שלמעלה,
(שא) שששם ברכים אבא ואמא
לזה, אומרים לה: בתי, לכי שמרי
ביתך! פקדי את ביתך! כך עשי
לביתך! לכי וזוני אותם. לכי,
שאותו עולם שלמטה מחכה לך,
בני ביתך מחכים למזון ממך!
הרי לך כל מה שתצטרכי למיהב
להם. ואז היא מלאך.

ואם תאמר, והרי בכמה מקומות
נקרא מלאך, ולא בא לזון
עולמות, ועוד, שבשם זה לא זן
את העולמות, אלא בשם של
השם - כך זה בודאי. כששליח
מתוך אבא ואמא, נקרא מלאך.
וכיון ששורה על מקומות, על
שני כרובים, שמו ה'.

בשנראה למשה בתחלה נקרא
מלאך. ליעקב לא נראה כך, אלא
בדגמא, שכתוב (שם בט) ורחל
באה. זו דמות של רחל אחרת,
שכתוב (ירמיה לא) כה אמר ה' קול
ברמה נשמע וגו', רחל מבכה על
בניה. ורחל באה, סתם. עם
הצאן, הדרגות שלה. אשר
לאביה, ודאי. וכלם נמנו
והתפקדו בידיה. פי רעה היא,
היא מנהיגה אותם ומפקדת
עליהם.

וכך כתוב במשה, (שמות א) וירא
מלאך ה' אליו בלפת אש. ואם
תאמר ששבח אברהם יותר, שלא
כתוב בו מלאך - אלא (בראשית יח)
וירא אליו ה' באלוני ממרא וגו'.
שם באברהם נראה לו אדני,

אתינו. וקודשא בריך הוא חפי עליך בגדפוי.
פתח ואמר (בראשית מח) המלאך הגואל אותי מפל
רע יברך וגו'. האי קרא אמר יעקב ברוח
קדשא, אי ברוח קדשא אמר ליה, רזא
דחכמתא אית ביה. המלאך, קרי ליה מלאך.
וקרי ליה שמהן אחרנין. הכא, אמאי אקרי
מלאך. אלא כד איהו שליחא מלעילא,
וקבילת זהרא מגו אספקלריא דלעילא, (ס"א
דכ"ד) דכדין מברכין לה אבא ואמא להאי, אמרי
לה ברותי, זילי נטורי ביתיך, פקידי לביתיך.
הכי עבידי לביתיך. זילי וזוני לון. דההוא
עלמא דלתתא מחפא לך, בני ביתך מחפאן
מזונא מנה, הא לך כל מה דתצטרכי למיהב
לון, כדין איהי מלאך.

ואי תימא, והא בכמה דוכתי אקרי מלאך,
ולא אתי למיזן עלמין. ועוד, דבשמא דא
לא זן עלמין, אלא בשמא דיי. הכי הוא ודאי,
כד שליח מגו אבא ואמא, אקרי מלאך, וכיון
דשארי על דוכתין, על תרין פרובין יי שמייה.
למשה כד אתחזי ליה בקדמיתא, אקרי (שמות ג)
מלאך. ליעקב לא אתחזי הכי, אלא
בדוגמא, דכתיב (בראשית כט) ורחל באה, דא
דיוקנא דרחל אתרא, דכתיב (ירמיה לא) כה אמר
יי קול ברמה נשמע וגו'. רחל מבכה על בניה.
ורחל באה סתם, עם הצאן דרגין דילה. אשר
לאביה ודאי. וכלהו אתמנון ואתפקדון
בידהא. פי רועה היא, איהי מנהיגא לון,
ואתפקדא עלייהו.

והכי (דף קפ"ז ע"ב) במשה כתיב, (שמות ג) וירא מלאך
יי אליו בלפת אש. ואי תימא נתיר הוא
שבחא דאברהם, דלא כתיב ביה מלאך, אלא
(בראשית יח) וירא אליו יי באלוני ממרא וגו'. התם
באברהם, אתחזי ליה אדני, באלף דלת, בגין